

**UCHWAŁA Nr XXXI/202/2016
RADY GMINY MIEJSCE PIASTOWE**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2017–2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2017-2021, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miejsce Piastowe.

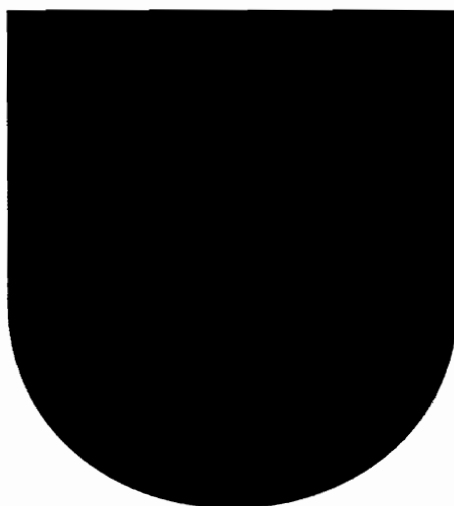
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Wiktor Skwara

Załącznik
do Uchwały Nr XXXI/202/2016
Rady Gminy Miejsce Piastowe
z dnia 28 grudnia 2016 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE MIEJSCE PIASTOWE
NA LATA 2017-2021**

Grudzień 2016

Spis treści

ROZDZIAŁ I. WSTĘP	3
1. WPROWADZENIE	3
2. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY W RODZINIE.....	5
3. ANALIZA SWOT.....	6
ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	8
1. OPIS PROBLEMU	8
2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE	11
3. CELE I KIERUNKI PROGRAMU	12
4. BENEFICJENCI PROGRAMU	13
5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	13
6. CELE STRATEGICZNE, ADRESACI, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU, TERMIN REALIZACJI DZIAŁAŃ	13
ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	19
1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE	19
2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	19
3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU.....	20

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

Celem strategicznym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2017-2021, zwanym dalej Programem, jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla osób uwikłanych w problem przemocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe. Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy.

Program ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2017-2021, jednak w miarę potrzeb i zmian sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

1. WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa. Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny, naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolność, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia,

naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.¹

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny, rzadko jest incydem jednorazowym. Przybiera ona różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- 1) **przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia ją życia;
- 2) **przemoc seksualna** – działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub prowadzące do zdeprecjonowania jej seksualności;
- 3) **przemoc psychiczna** – zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary przez sprawcę, wzbudzanie w niej strachu;
- 4) **przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy;
- 5) **zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rodziny dotknięte przemocą w rodzinie pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazywanych cyklami przemocy. W cyklach przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

---

¹ Sasal H. D., *Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie*, Warszawa 2005.

- **I faza narastającego napięcia** - jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem zachowań, w których sprawca okazuje zniecierpliwienie, rozdrażnienie, narastają sytuacje konfliktowe;
- **II faza ostrej przemocy (wybuchu)** - sprawca eskaluje przemoc, dochodzi do wybuchu gniewu, ostrego wyładowania agresji w stosunku do osoby krzywdzonej;
- **III faza miodowego miesiąca** - jest to faza, w której sprawca, po wybuchu agresji obiecuje poprawę, deklaruje zmianę zachowań, przeprosza osobę, która wierzy, że zmiana zachowania jest prawdą. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu lub zanika, a akty ostrej przemocy stają się coraz częstsze.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

2. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390). Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy to:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejsce Piastowe.

3. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT dotyczy sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w jakiej obecnie znajduje się Gmina. Pozwoli ona na sformułowanie koncepcji tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tabela 1

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zasoby instytucjonalne Gminy: Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia • dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra pomocy społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego • znajomość problemu i umiejętność wykorzystywania wiedzy teoretycznej w praktyce • dobra współpraca z organizacjami i służbami • poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca infrastruktura socjalna Gminy • brak specjalistycznej placówki pomagającej ofiarom przemocy • brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych • brak spójnego systemu współpracy między podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą
Szanse	Zagrożenia
<p>Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym • dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych • otwartość i chęć współpracy specjalistów • silne więzi rodzinne • chęć zmiany i wyjścia z kryzysu 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba kondycja ekonomiczna rodzin, ubóstwo • stereotypy na temat przemocy domowej • negatywne wzorce zachowań społecznych • bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin • problemy alkoholowe członów rodzin, brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów • brak infrastruktury socjalnej w Gminie • brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. OPIS PROBLEMU

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Miejsce Piastowe w związku z występowaniem przemocy ukrytej i nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Jednak ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Tabela 2

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart do 2016 r.

	policja	pomoc społeczna	GKRPA	oświata	służba zdrowia	Razem
2014 r.	80	1	0	0	0	81
2015 r.	53	1	0	0	0	54
2016 r.	46	2	0	0	0	48

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe

Z powyższych danych wynika, że najczęściej *Niebieskich Kart* jako procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy, stosuje Policja.

Tabela 3

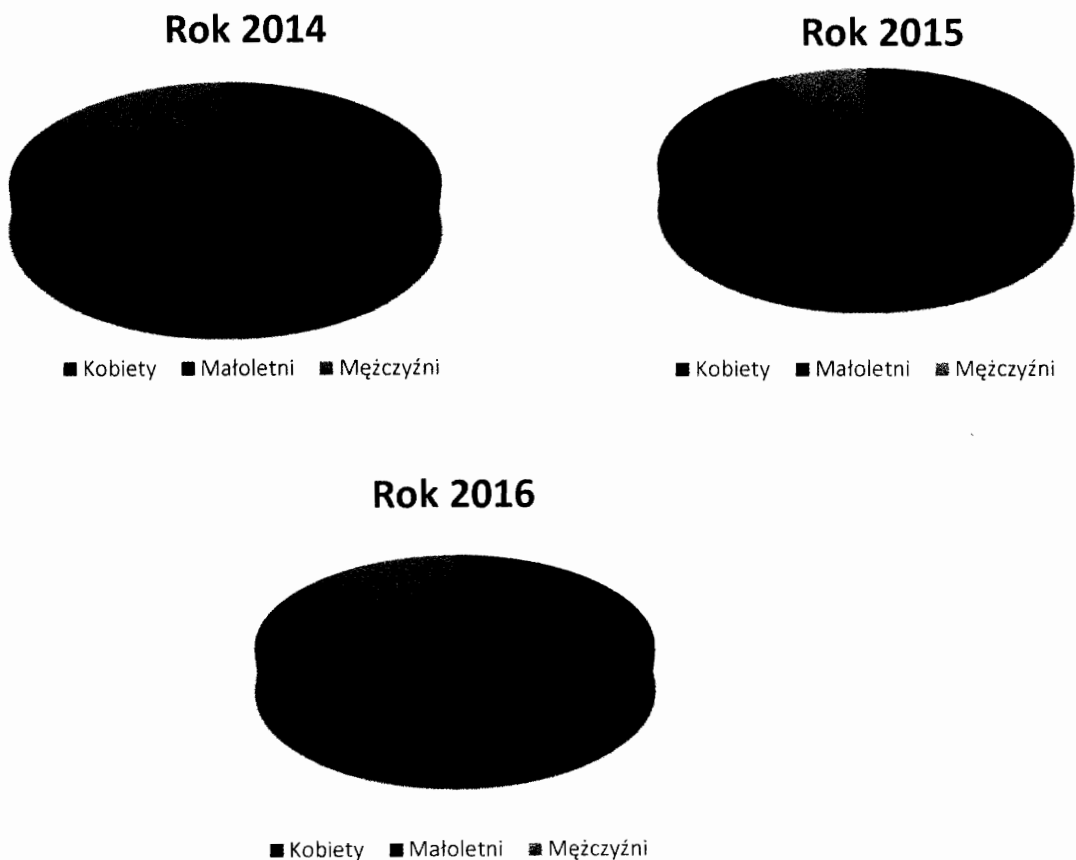
Sytuacja dot. zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejsce Piastowe w latach 2014 -2016

	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Liczba rodzin w których była realizowana procedura „NK”	91	68	53
Liczba rodzin w których została zakończona procedura „NK”	60	44	31

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe

Wykres 1

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą ze względu na płeć

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe

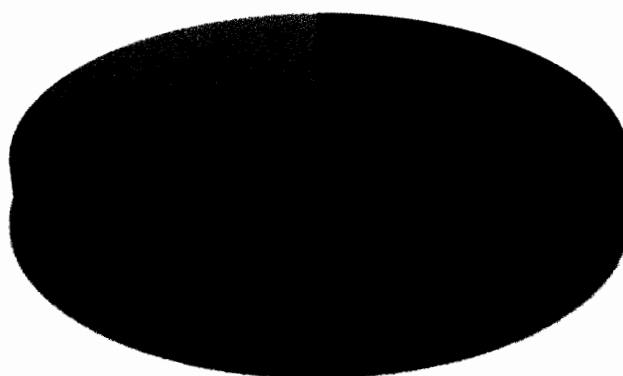
Ofiarami przemocy w rodzinie zgodnie z danymi ogólnopolskimi są najczęściej kobiety, które stanowią około 71% wszystkich osób doświadczających przemocy domowej oraz dzieci, które z kolei stanowią około 18% ogólnej liczby osób doświadczających przemocy w rodzinie (dane za 2015 r.)². Dane dotyczące skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miejsce Piastowe wskazują również, że znaczną częścią osób doznających przemocy to kobiety. Natomiast w większości przypadków podjęcia działań w ramach procedury *Niebieskie Karty*, osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie są mężczyźni.

W przypadku odnotowania, że problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych jest nadużywanie alkoholu, każdorazowo zwracano się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w Miejscu Piastowym o przeprowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu, celem zachowania przez nią abstynencji i zachęcania do walki z uzależnieniem poprzez podjęcie leczenia. GKRPA w takich sytuacjach przeprowadza rozmowy z osobami podejrzanymi o nadużywanie alkoholu celem motywowania ich do zachowania abstynencji bądź podjęcia leczenia odwykowego, a gdy to nie skutkuje, zwraca się z wnioskiem o podjęcie leczenia odwykowego.

Wykres 2

Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym

Liczba osób zgłoszonych do GKRPA

■ Rok 2014 ■ Rok 2015 ■ Rok 2016

Dane: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym

² <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzynie/50863,Przemoc-w-rodzynie.html>

W związku z pracą Zespołu Interdyscyplinarnego działającego od 2011 roku przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, w przypadku wdrożenia w rodzinie procedury *Niebieskie Karty* każdorazowo podejmowano szereg działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy oraz pomocy w przezwyciężaniu tej trudnej sytuacji życiowej.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejsce Piastowe wchodzi członkowie:

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- policji
- oświaty
- służby zdrowia
- organizacji pozarządowych
- kuratorzy sądowi

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań sprawców, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Nieodzowna jest także interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, właściwy przepływ informacji, określenie wspólnego celu

oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami doświadczającymi przemocy, jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim przełamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie. Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie, a także spowoduje, że sprawcy przemocy będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. CELE I KIERUNKI PROGRAMU

Cele Programu:

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy,
- skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar przemocy w rodzinie,
- edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe,
- zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy,
- zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania edukacyjno - korekcyjne na sprawców przemocy domowej.

Kierunki działań:

- dążenie do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy przez Zespół Interdyscyplinarny poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie,
- tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie,
- kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, profilaktyczne oraz informacyjne,

- profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin z problemem przemocy domowej, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do ofiar przemocy w rodzinie, sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

6. CELE STRATEGICZNE, ADRESACI, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU, TERMIN REALIZACJI DZIAŁAŃ

Cel strategiczny 1.

Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie (ofiary, sprawcy, świadkowie), przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy domowej, społeczeństwo.

Cel operacyjny 1.1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.1.

1.1.1. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.

1.1.2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

1.1.3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.

1.1.4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

1.1.5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 1.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.2. Współpraca systemowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.2.

1.2.1. Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom,

1.2.3. Wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń.

1.2.4. Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 1.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.3. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejsce Piastowe.

Działania do celu operacyjnego 1.3.

1.3.1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Zespół Interdyscyplinarny.

1.3.2. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe przez Zespół Interdyscyplinarny w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 1.3. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 1.: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Sąd Rejonowy w Krośnie, Prokuratura Rejonowa w Krośnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 1.:

-liczba spotkań zespołu,

-liczba wszczętych procedur *Niebieskie Karty*,

-liczba powołanych grup roboczych,

-dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy.

Efekty działań:

- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- większa dostępność do informacji o podmiotach udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o formach udzielanego wsparcia,
- zwiększenie dostępności działań pomocowych,
- zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie profesjonalnej pomocy w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, ofiary i świadkowie przemocy.

Cel operacyjny 2.1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą oraz świadkom przemocy.

Działania do celu operacyjnego 2.1.

2.1.1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne.

2.1.2. Praca socjalna.

2.1.3. Interwencja kryzysowa.

2.1.4. Realizacja procedury *Niebieskie Karty*.

2.1.5. Program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy domowej.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 2.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 2.2. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą,

Działania do celu operacyjnego 2.2.

2.2.1. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.

2.2.2. Pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 2.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 2.: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Sąd Rejonowy w Krośnie-kuratorzy sądowi, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 2.:

- liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą,
- liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem,

-liczba interwencji kryzysowych, liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia,

-liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia,

-liczba wszczętych procedur *Niebieskie Karty*.

Efekty działań:

-większa dostępność do informacji o miejscach i formach pomocy udzielanej ofiarom przemocy w rodzinie,

-zapewnienie osobom i rodzinom profesjonalnej pomocy w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej,

-ograniczenie negatywnych skutków przemocy w rodzinie,

-spadek liczby osób stosujących przemoc w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel operacyjny 3.1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Działania do celu operacyjnego 3.1.

3.1.1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.

3.1.2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.

3.1.3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy w Miejscu Piastowym.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 3.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.2. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 3.2.

3.2.1. Udział w kampaniach społecznych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy domowej.

3.2.2. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 3.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.3.

3.3.1. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 3.3. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 3.: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 3.:

- liczba rozkolportowanych ulotek i broszur,
- nakład informatorów,
- liczba kampanii społecznych prowadzonych na terenie Gminy,
- liczba artykułów w mediach propagujących życie bez przemocy.

Efekty działań:

- większa dostępność do informacji o podmiotach udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o formach udzielanego wsparcia,
- zwiększenie wrażliwości społecznej i zaangażowania społeczeństwa w przeciwdziałanie przemocy domowej,
- nabycie umiejętności kształtowania poprawnych relacji w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 3. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel operacyjny 4.1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury *Niebieskie Karty* i prowadzenia interwencji kryzysowej.

Działania do celu operacyjnego 4.1.

4.1.1. Szkolenia resortowe.

4.1.2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.

4.1.3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 4.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 4.2. Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 4.2.

4.2.1. Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.2.2. Uczestnictwo w konferencjach i seminariach.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 4.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 4.: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Sąd Rejonowy w Krośnie, Prokuratura Rejonowa w Krośnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 4.:

-liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie,

-liczba uczestników szkoleń,

-liczba zorganizowanych konferencji i seminariów,

-liczba uczestników konferencji i seminariów.

Efekty działań:

-zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

-nabycie umiejętności szybkiej i poprawnej diagnozy występowania zjawiska przemocy w rodzinie,

-podniesienie jakości pracy osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 4. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy.

Cel operacyjny 5.1. Działania korekcyjno – edukacyjne.

Działania do celu operacyjnego 5.1.

5.1.1. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, zajęcia korekcyjno - edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem – indywidualne i grupowe.

Realizatorzy celu strategicznego 5.: PCPR w Krośnie.

Efekty działań:

-spadek liczby osób stosujących przemoc w rodzinie.

-nabycie umiejętności kształtowania poprawnych relacji w rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 5.:

-liczba dorosłych sprawców objętych działaniami uczestniczących w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych.

Termin realizacji działania celu strategicznego 5. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie Gminy Miejsce Piastowe prowadzą działania następujące instytucje zajmujące się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Miejska Policji w Krośnie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowe,
- ośrodki zdrowia,
- organizacje pozarządowe.

Ww. podmioty wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejsce Piastowe powołanego Zarządzeniem Nr 298/13 Wójta Gminy Miejsce Piastowe z dnia 6 lutego 2013 r.

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

- I. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych.
- III. Wypracowanie i wprowadzenie procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
- IV. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
- V. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.
- VI. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 28 lutego każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy w Miejscu Piastowym sprawozdanie z realizacji Programu.

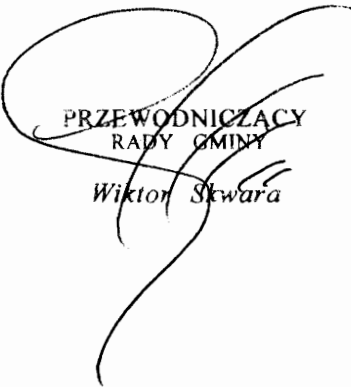
FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miejsce Piastowe, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Spis tabel i wykresów

Tabela 1 Analiza SWOT	7
Tabela 2 Liczba sporządzonych Niebieskich Kart do 2016 r.	8
Tabela 3 Sytuacja dot. zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejsce Piastowe w latach 2014 -2016.....	9
Wykres 1 Liczba osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą ze względu na płeć.....	9
Wykres 2 Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym.....	10

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Wiktor Skwara